

Klizna vrata omogućila su dobro povezivanje dviju skupina

U glavi i u srcu

Povećan upis djece s posebnim potrebama u dječji vrtić u Crikvenici potaknuo je djelatnike vrtića na prilagodbu postojećeg prostora. U članku opisuju intervencije koje su napravili kako bi kod djece s posebnim potrebama potaknuli svijest o vlastitoj kompetenciji i stvorili uvjete za njihov kvalitetan boravak u vrtiću.

▶ **Nađa Slavica, prof. defektolog**
Sonja Pribela-Hodap, prof. psiholog
Dječji vrtić Radost, Crikvenica

Prije nešto više od dvanaest godina troje roditelja djece s dijagnozom cerebralne paralize iskazalo je potrebu i želju za upisom svoje djece u dječji vrtić 'Radost' u Crikvenici. Djeca su jedno kraće vrijeme boravila u

redovnim skupinama, no vrlo brzo postalo je jasno da s obzirom na težinu oštećenja za tu djecu treba oformiti skupinu koja će biti pod stalnim nadzorom defektologa i fizioterapeuta. Uslijedile su brojne akcije neophodne za osnivanje takve skupine, a jedna od njih svakako je bila i prilagodba postojećeg unutrašnjeg i vanjskog prostora vrtića. Naime, djeca su se kretala uz pomoć invalidskih kolica. Jedna od prvih prilagodbi prostora sastojala se u tome da se jedna soba namijenjena do tada redovnoj skupini podijeli u dva dijela. Soba je podijeljena kliznim vratima, što

naša djeca s posebnim potrebama

Uz stube koje vode do blagovaonice postavljeni su rukohvati kako bi se djeca mogla kretati samostalno

U WC su postavljeni držači kako bi djeca mogla biti samostalna u obavljanju nužde

Pješčanik je podignut kako bi u igrama pijeskom mogla sudjelovati i djeca u kolicima

se kasnije u radu pokazalo kao izvrsna poveznica među skupinama. Dotadašnja kancelarija vrtićkog pedagoga prenamijenjena je u prostor za individualni tretman defektologa.

U sklopu sobe napravljen je WC za djecu. Prilagođen je na način da su postavljeni držači. Time je djeci omogućena potpuna samostalnost u obavljanju nužde, dok se drugu djecu nastojalo maksimalno angažirati i osposobiti u obavljanju aktivnosti samozbrinjavanja. Roditeljima djece s posebnim potrebama omogućeno je da parkiraju svoja vozila unutar vrtićkog dvorišta koji je inače bio namijenjen samo za ulaz službenih vozila nabave. Također je olakšan dolazak roditeljima koji djecu nose ili guraju u kolicima. Napravljena je staza dužine dvadesetak metara i širine jednog metra, čime je pristup roditeljima djece s posebnim potrebama postao dostupan. Stalno traganje za novim mogućnostima inkluzije tj. zajedničkog kvalitetnog življenja djece iz redovnih i posebnih skupina u svom radu doživljavamo kao prirodan proces. Od prvog dana rada našeg programa spontano smo nastojali što više vremena provoditi u društvu djece

Arhitektura prostora samo je konkretizirana misao. Mijenjanje prostora i razbijanje prostornih barijera prirodan su slijed promjene načina razmišljanja.

...

Svaka promjena počinje u glavi, ili u srcu ako hoćete.

iz susjedne redovne skupine. 'Čarobna vrata' koja su nas prvo trebala dijeliti, sada nas spajaju.

V elike mogućnosti za inkluziju pruža nam i zajednička terasa. Pješčanik je jedna od omiljenih aktivnosti, a kako bi i djeca s kolicima mogla ravnopravno sudjelovati u igri, pješčanik smo podignuli na stol. Tijekom godina dio djece s dijagnozom cerebralne paralize i djece s drugim posebnim potrebama mogla su se kretati samostalno ili uz pomoć hodalice ili drugih pomagala. Do naše zajedničke blagovaonice vode stube. Odlučili smo postaviti rukohvate sve do ulaska u prostor blagovaonice. Na taj način velik broj djece s posebnim potrebama mogao je samostalno, uz minimalnu pomoć odgajatelja ili prijatelja, doći do prostora blagovaonice. Potrebno je napomenuti da se spomenutim držačima koriste i brojna djeca mlađe kronološke dobi, kao i djeca koja traže dodatnu pomoć kod kretanja. Arhitektura prostora samo je konkretizirana misao. Mijenjanje prostora i razbijanje prostornih barijera prirodan su slijed promjene načina razmišljanja. Svaka promjena počinje u glavi, ili u srcu ako hoćete.